

Η μορφή και το σχήμα της Ελλάδας

Δραστηριότητες

1. Παρατηρώντας το γεωμορφολογικό χάρτη του βιβλίου σας συζητήστε και γράψτε ποιο είναι το κύριο χαρακτηριστικό του σχήματος της Χαλκιδικής, της Μαγνησίας και της Κρήτης.

.....

.....

.....

.....

2. «Στείλε» με βέλη τις πόλεις και τα νησιά στην ηπειρωτική ή στη νησιωτική Ελλάδα.

Ναύπλιο
Φολέγανδρος
Πάρος
Εύβοια
Πρέβεζα
Κατερίνη
Παξοί
Πειραιάς
Σπάρτη
Θεσσαλονίκη

Ηπειρωτική Ελλάδα

Νησιωτική Ελλάδα

Ιωάννινα
Σπεία
Κοζάνη
Λήμνος
Καστοριά
Ζάκυνθος
Ρέθυμνο
Ίανθη
Πάτρα
Πόρος

3. Κοιτώντας το χάρτη του βιβλίου σου προσπάθησε να σχεδιάσεις κι εσύ το χάρτη της Ελλάδας στο πλαίσιο που ακολουθεί.

Η θέση της Ελλάδας στον κόσμο, στην Ευρώπη και στη Μεσόγειο

Δραστηριότητες

1. Ποιες από τις παρακάτω προτάσεις είναι σωστές και ποιες λανθασμένες;

Γράψε «Σ» για τη σωστή και «Λ» για τη λανθασμένη στο

- α) Η Ελλάδα στα νότια βρέχεται από το Λιβυκό πέλαγος
- β) Η Ελλάδα βρίσκεται στη νοτιοδυτική Ευρώπη
- γ) Η χώρα μας συνορεύει με χώρες που ανήκουν στην Ευρωπαϊκή Ένωση
- δ) Δυτικά η Ελλάδα βρέχεται από το Ιόνιο πέλαγος
- ε) Το Αιγαίο βρέχει τις ελληνικές και τις τουρκικές ακτές

2. Ζήτησε από τη μητέρα σου ή από τη γιαγιά σου τρεις συνταγές μαγειρικής του τόπου σου. Είναι επηρεασμένες από κάποιον άλλο λαό; Από ποιον; Εξήγησε γιατί.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

3. Στον τόπο όπου κατοικείς υπάρχει ένα οικοδόμημα που μαρτυρεί την επίδραση ενός πολιτισμού διαφορετικού από τον ελληνικό; Ποιο είναι αυτό; Ποιος πολιτισμός έχει επιδράσει στην κατασκευή του; Αν υπάρχουν κι άλλα κτίσματα, κατάγραφέ τα.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Το φυσικό περιβάλλον της Ελλάδας

2ο φύλλο αξιολόγησης

1. Να γράψετε γιατί η Ελλάδα θεωρείται το «σταυροδρόμι τριών ηπείρων». Ποιες είναι οι ήπειροι αυτές;

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

2. Παρατηρήστε το χάρτη. Γράψτε τις χώρες με τις οποίες συνορεύει η χώρα μας και τα πελάγη από τα οποία βρέχεται.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

2ο Φύλλο αξιολόγησης: Γεωμορφολογικός χάρτης της Ελλάδας

Καλή Επιτυχία!

Οι ακτές της Ελλάδας

Δραστηριότητες

1. Ποιες από τις παρακάτω προτάσεις είναι σωστές και ποιες λανθασμένες;

Γράψε «Σ» για τη σωστή και «Λ» για τη λανθασμένη στο

- α) Η Ελλάδα είναι το «ακρωτήριο» της χερσονήσου του Αίμου.
- β) Ο πορθμός είναι κομμάτι ξηράς που χωρίζει δύο θάλασσες.
- γ) Η χώρα μας παρουσιάζει πλούσιο οριζόντιο διαμελισμό.
- δ) Στον οριζόντιο διαμελισμό ανήκουν και τα νησιά.
- ε) Ο όρμος είναι μικρό ακρωτήριο.

2. Με τη βοήθεια του χάρτη της τάξης σου αντιστοίχισε τις χερσονήσους με τα ακρωτήρια:

Λακωνική χερσόνησος	Ακρωτήριο Άκραθως
Αργολίδας χερσόνησος	Ακρωτήριο Ακρίτας
Χαλκιδικής χερσόνησος	Ακρωτήριο Μαλέας
Πυλίας χερσόνησος	Ακρωτήριο Σκύλαιο
Αττικής χερσόνησος	Ακρωτήριο Σούνιο

3. Γράψε στις παρακάτω γραμμές τι είναι εκείνο, για το οποίο είναι ξακουστός ο πορθμός του Ευρίπου. (Αναζήτησε πληροφορίες σε εγκυκλοπαίδειες ή άλλες πηγές).

.....

.....

.....

.....

4. Γράψε τη διαφορά του πορθμού από τον ισθμό

Ισθμός:

.....

.....

Πορθμός:

.....

.....

Μεγάλα νησιωτικά συμπλέγματα και νησιά της Ελλάδας

Δραστηριότητες

1. Ποιες από τις παρακάτω προτάσεις είναι σωστές και ποιες λανθασμένες;

Γράψε «Σ» για τη σωστή και «Λ» για τη λανθασμένη στο

α) Τα Επτάνησα είναι νησιά του Ιονίου πελάγους.

β) Στις Σποράδες ανήκει και η Μύκονος.

γ) Το έδαφος των νησιών μας είναι γενικά πεδινό.

δ) Νησιωτικό σύμπλεγμα είναι ομάδα μικρών και μεγάλων νησιών σε μια θαλάσσια περιοχή.

ε) Το μεγαλύτερο νησί των Δωδεκανήσων είναι η Ρόδος.

2. Δίνονται τα ονόματα νησιών: Νάξος, Ζάκυνθος, Κως, Ρόδος, Θάσος, Λευκάδα, Λήμνος, Σαμοθράκη, Κέρκυρα, Χίος, Λέσβος, Άνδρος, Κεφαλονιά, Κύθηρα. Τοποθέτησέ τα στον παρακάτω χάρτη.

Εικόνα 10.1: Γεωμορφολογικός χάρτης της Ελλάδας

Η ζωή στα νησιά

Δραστηριότητες

1. Να αντιστοιχίσεις τις παρακάτω λέξεις με τις έννοιες που δίνονται:

Τουρισμός ●	●	Περνώ το καλοκαίρι (θέρος) ή μέρος του καλοκαιριού σε έναν τόπο, κυρίως εξοχικό.
Ακρογιαλιά ●	●	Γραμμή, κατά μήκος της οποίας συναντώνται η ξηρά και η θάλασσα.
Αποβάθρα ●	●	Περιήγηση σε διάφορες περιοχές ή χώρες για διακοπές.
Παραθερίζω ●	●	Η άκρη του γιαλού, παραλία, ακροθαλασσιά.
Ακτογραμμή ●	●	Χώρος διαμορφωμένος για την επιβίβαση ή αποβίβαση ανθρώπων ή εμπορευμάτων σε πλοία (και σιδηροδρόμους).
Ναυτιλία ●	●	Φυσική ή τεχνητή προεξοχή ξηράς που εισχωρεί στη θάλασσα και χρησιμεύει για να πλευρίζουν τα πλοία, προβλήτα, προκυμαία.
Μόλος ●	●	1. Η ναυτική επιστήμη και η τέχνη του ναυτικού. 2. Όλα τα εμπορικά πλοία μαζί με τα πληρώματά τους, το εμπορικό ναυτικό.

2. Συζητήστε και γράψτε μερικούς από τους λόγους που κάνουν όμορφη τη ζωή στο νησί. Προσπαθήστε με ειλικρίνεια να προσελκύσετε τουρίστες, για να απολαύσουν λίγες μέρες τα πλεονεκτήματα του τόπου.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

3. Διάλεξε μια φωτογραφία του τόπου σου, για να την δείξεις σε κάποιον που θέλει να τον επισκεφτεί και τοποθέτησέ τη στο πλαίσιο.

Οι παραθαλάσσιοι οικισμοί της Ελλάδας

Δραστηριότητες

1. Συμπλήρωσε τις λέξεις που λείπουν στο παρακάτω κείμενο:

Οι _____ πόλεις από την αρχαιότητα συμμαχούσαν με παραθαλάσσιες πόλεις, τις οποίες ονόμαζαν _____. Επίγειο της Αθήνας είναι ο _____. Στην αρχαιότητα επίγειο της Κνωσού ήταν η _____. Ο περισσότερες μεγάλες πόλεις είναι _____.

2. Γράψε ένα μικρό κείμενο, το οποίο θα περιέχει τις λέξεις: επίγειο, συγκοινωνίες, μεταφορές, οικονομία.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

3. Το «ΕΠΙΓΕΙΟ» θα σε βοηθήσει να βρεις τις λέξεις που ζητάμε:

_ E _ _ _ _ _

Είναι το Αιγαίο

_ _ _ Π _ _ _ _ _

Ομάδα νησιών μέσα στη θάλασσα

_ _ _ Ι _ _

Ήταν το επίγειο της Θήβας

N _ _ _ _

Ένα από τα νησιά των Κυκλάδων

E _ _ _ _ _ _

Έτσι λέγονται τα νησιά του Ιονίου

I _ _ _ _ _

Ονομασία μικρού πελάγους του Αιγαίου

O _ _ _ _ _ _ _ _

Είναι ο διαμελισμός που αποτελείται από κόλπους, ακρωτήρια, χερσονήσους κ.λπ.

3ο φύλλο αξιολόγησης

1. Δίνονται τα ονόματα: Μυρτώο, Ικάριο, Χίος, Θερμαϊκός κόλπος, Άκτιο, Δρέπανο, Ταίναρο, Νυμφαίο, Κέρκυρα, Άραξος, Σούνιο, Εύβοια, Παγασπτικός κόλπος, Ρόδος, Μύκονος. Τοποθέτησέ τα στο χάρτη.

3ο Φύλλο αξιολόγησης: Γεωμορφολογικός χάρτης της Ελλάδας

2. Γράψε γιατί μια παραθαλάσσια πόλη αναπτύσσεται εύκολα και εξήγησε γιατί μια πηριωτική χρειάζεται να συνδέεται με την πόλη-λιμάνι.

.....

.....

.....

.....

.....

Καλή Επιτυχία!

Τα βουνά της Ελλάδας

Δραστηριότητες

1. Ποιες από τις παρακάτω προτάσεις είναι σωστές και ποιες λανθασμένες;

Γράψε «Σ» για τη σωστή και «Λ» για τη λανθασμένη στο

- α) Ο κατακόρυφος διαμελισμός αποτελείται από βουνά, φαράγγια, πεδιάδες
- β) Οι ορεινές περιοχές καλύπτουν περίπου 20% του ελληνικού εδάφους
- γ) Τα Λευκά Όρη βρίσκονται στην Πελοπόννησο
- δ) Ο οριζόντιος και ο κατακόρυφος διαμελισμός διαμορφώνουν το ανάγλυφο της γης
- ε) Ο Σμόλικας είναι το δεύτερο ψηλότερο βουνό της Ελλάδας μετά τον Όλυμπο

2. Βρες τις λέξεις που λείπουν από το παρακάτω κείμενο:

«Η οροσειρά της _____ αποτελεί το βόρειο φυσικό σύνορο της χώρας μας με την Βουλγαρία. Απλώνεται στις βόρειες περιοχές της _____ και οι πιο γνωστές κορυφές της είναι τα βουνά _____ και _____. Η οροσειρά της _____ διασχίζει την Ήπειρο και τη Στερεά Ελλάδα. Συνέχειά της είναι ο Ταύγετος στην _____, τα _____ και η _____ στην Κρήτη. Οι ορεινές περιοχές στην Ελλάδα καλύπτουν _____ % του εδάφους. Τα περισσότερα ελληνικά βουνά έχουν κατεύθυνση από τα _____ προς τα _____. Τα βουνά της χώρας μας αποτελούν ένα μεγάλο μέρος του _____ διαμελισμού.»

3. Ένας ωραίος σχηματισμός ανάμεσα σε βουνά είναι τα φαράγγια. Φέρε πληροφορίες για τα δύο γνωστά φαράγγια της χώρας μας: το φαράγγι του Βίκου και της Σαμαριάς.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....